

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a:
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl v. a.

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.

Cuventarea

Inaltprésantitului arhiepiscopului-metropolitu Mi-ron Romanulu, la deschiderea sessiunei sinodului ordinariu alu archidiecesei transilvane, 28. Aprile v. 1891.

Preastimati domni deputati, iubiti frati, iubiti fii sufletesci!

In timpuri line si in timpuri viforóse, in bine si in reu, se pune in fie-care anu la anumite dile in micicare biseric'a nóstra ortodoxa nationala din Ungari'a si Transilvani'a, pentru a luá in séma prin reprezentantii sei clericali si mireni mersulu afaceriloru sale culturale, si pentru a continuá din anu in anu regularea loru dupa trebuintiele, care se ivescu in diferitele sale corporatiuni inferióre si superióre.

Unu astfelu de momentu maretiu si unu astfelu de scopu salutariu ne intrunesc si pe noi astadi in sinodulu ordinariu alu archidiecesei nóstre Transilvane, si eu n'am se-mi suprimu bucuri'a saftésca, care intre impregiurári de altfelu putienu favorabile, mi o face acestu momentu, vediéndu-ve adunati aici, preastimati domni, iubiti frati si iubiti fii sufletesci, intr'unu numeru asia de frumosu si vediéndu esprimandu-se deja pe fetiele tuturoru interesulu viu, ce-lu purtati pentru binele si prosperarea santei nóstre biserici.

Din cele 21 de sínóde anuale archidieceसानe, care s'au tienutu pana acum dela intrarea in viétia a statutului nostru organicu, 16 coincid cu activitatea, la care am fost si sum chiepmatu eu cá archiepiscopu si metropolitu alu bisericei nóstre ortodoxe nationale; avënd dar a purtá insu-mi in partea cea mai mare raspunderea pentru desvoltarea vietii nóstre bisericesci sub decursulu acestoru ani ingramaditi, si pentru prosperitatea institutiuniloru introduse si cultivate in biserica, — pot se constatu din partea mea cu multiamire, cá desi s'au pornitu multe si grele pedeci din launtru si din afara, biseric'a ortodoxa romana de aici, si in specialu archidieceसानa nóstra

Transilvana a facut cu concursulu meu in toti ramii sei de activitate progrese de o valóre durabila si intre impregiurárele nóstre satisfacetóre.

O accentuezu acést'a cá o mângáere sufletésca pentru mine in ceea ce privesce trecutul, si o accentuezu inaintea unui viitoriu pentru mine fórte ingreuiatu si nesiguru; o accentuezu aici, cá se-mi intarescu convingerea si intarita se o am când va fi, cá scaderile de tot felulu, dar mai alesu cele fisice, de care suferu, se me dispenseze intr'unu modu sau intr'altulu dela sarcinele grele, ce le-am luatú asupra-mi la venirea mea aici inainte de acést'a cu 16 ani.

Atinse aceste la locul celu mai competentu si lasate cele ale viitorului mai alesu provedintiei divine, carea ne-a conservatu si ne-a condusu si pana acum, ve atragu numai in generalu atentiunea asupra rapórteloru, care insotite de propuneri corespundietóre, vi se vor presentá la rëndulu seu din partea consistoriului archidieceसानu despre activitatea s'a din anulu trecutú si despre starea actuala a lucruriloru din archidieceसानa nóstra, ceea ce ve va dá ocaziune si inlesnire de a ve face datorinti'a in acestu sinodu cá reprezentanti ai clerului si poporului archidieceसानu.

Èr acum renoindu-mi in sufletu rugaciunile evlaviose pentru ajutorulu atotputerniculu Dumnedieu la lucrárele nóstre sinodale, sessiunea ordinara a sinodului archidieceसानu pentru anulu curentu o declarú de deschisa.

Sinodulu eparchialu aradanu.

Dupa o lucrare intensiva de siese dile sessiunea sinodului eparchialu din anulu curentu s'a incheiatu Vineri'a trecuta, dupa ce sinodulu a resoltitu tóte agendele avisate prin statutulu organicu la competentia sa. Privind preste modulu, cum a resoltitu acestu sinodu agendele sale, constatámu, ca in tóte discussiunile si lucrárele am vediutu validitandu-se zelulu si interesulu facia de promovarea causeru bisericesci; si astfelu convingere avem, ca conclusele

luate de acestu sinodu vor adaoge multu la inaintarea si intarirea maretului edificiu alu bisericej n6stre nationale.

Si pana c6nd vom pot6 public6 unu reportu specialu despre lucr6rile acestui sinodu inregistr6mu urmat6rele :

Duminea trecuta s'a oficiatu in biserica catedrala sant'a liturgia, impreunata cu invocarea Duchului santu prin Pr6 Santi'a Sa, parintele Episcopu Ioanu Metianu, — asistatu fiind de parintele archimandritu Ieroteiu Belesiu, parintele protosincelu Iosif Goldisiu, parintii protopresviteri: Eli'a Mog'a, Paul Miulescu, Vasiliu Pap si Constantin Gurbanu, si de ierodiaconulu Dr. Traianu Puticiu; ridic6ndu-se si cu ac6sta ocaziune de catra P. S. S. rogatiuni catra Celu Atot puternicu pentru odichn'a fericitiloru intru aducere aminte barbatu, cari au lucratu la activarea autonomiei si constitutiunei bisericesci, si au ajutat desvoltarea ulterioara a bisericej prin fundatiuni, si anume: pentru Archiepiscopulu si metropolitulu Andreiu, Episcopulu Ioanu Popasu, membrii decedati ai ilustrei familii Mocsonyi de Foen, Emanoil Gozdsu, Nicolau Zsig'a si fericit'a Elen'a Ghib'a-Birta.

Dupa servitiulu divinu, adunandu-se deputatii sinodali in sal'a seminariului diecesanu, Pr6 Santi'a Sa chiam6 la postulu de notari in modu interimalu pre deputatii: Ignatiu Pap si Voicu Hamsea din cleru, 6r dintre mireni pre Dr. Ioanu Suciule si Ioanu Cost'a. Apoi deschise sinodulu prin cuv6ntulu de deschidere, publicatu de noi in numerulu trecut. Cuventulu de deschidere pronunsiatu de Pr6 Santi'a Sa a fost int6mpinatu de deputatii sinodali cu vii aclam6ri de „se trai6sca Pr6 Santi'a Sa.“

Dupa ac6st'a cetindu-se list'a deputatiloru alesi, la apelulu nominalu respundu 42 deputati presenti; si presentandu-se prin presidiu actele electorale deputatii se impartu in 4 sectiuni pentru censurarea actelor electorale.

In siedinti'a de Luni s'a efeptuitu verificarea deputatiloru si constituirea sinodului prin alegerea biroului si a comisiunilor.

In siedinti'a de Marti luandu sinodulu cu placere la cunoscintia ca biserica n6stra s'a presentatu inaintea Majest6tii Sale pr6 gloriosului nostru Imperatu si Rege apostolicu in Oradea-mare prin o deputatiune condusa de Escelenti'a Sa, Inaltpr6santitulu Archiepiscopu si Metropolitu M i r o n R o m a n u l u , si compusa din Pr6 Santi'a Sa parintele Episcopu alu Aradului I o a n u M e t i a n u , Pr6 Santi'a Sa parintele Episcopu alu Caransebesiului N i c o l a u P o p e a si mai multi membri din clerulu Metropoliei — da espressiune semtieminteloru sale de credintia neclatita si loialitate facia de Majestatea Sa si facia de August'a Casa domnitoria, — si decide c6 discursulu pronunsiatu cu ac6sta ocaziune de Escelenti'a Sa, precum si pr6gratiosulu respunsu alu Majest6tii Sale s6 se publice in protocolulu sinodalu din anulu curentu.

Totu in ac6sta siedintia la propunerea deputatulu P. Rotariu sinodulu si-esprima in generalu recunoscintia si multiemita Inalt Pr6 Santitilor prelati ai bisericej romane de ambe confessiunile si in specialu Pr6santiei Sale parintelui Episcopu Ioanu Metianu pentru modulu nimerit, in carele au aperat interesele bisericej si poporului romanescu in cas'a magnatilor tierii la desbaterea proiectulu de lege pentru asilele de copii, si totu de odata decide, c6 acestu concludu s6 se comunice Escelentiei Sale, parintelui Archiepiscopu si Metropolitu Miron Romanulu, Pr6 Santiei Sale, parintelui Episcopu Nicolau Pope'a si Escelentiei Sale parintelui Archiepiscopu si Metropolitu greco-catolicu Ioanu Vancea.

Trec6nd la celelalte lucr6ri ale sinodului, inregistr6mu urmat6rele:

Din reportele senatelor bisericesci dela consistoriele din Arad si Oradea-mare, se constata ca s6mtiulu de pietate crestinesca, precum si s6mtiulu pentru vi6ti'a publica bisericesca-nationala la poporulu eparchiotu este in crestere, — si ca ambele consistorie au resolutu t6te agendele avisate prin statutulu organicu la competenti'a lor, si au efeptuitu concludese sinodale din anulu trecut, si in specialu, ca in conformitate cu o dispusetiune a sinodului din anulu trecut a dispusu a-se adun6 datele de lipsa pentru a-se cun6sca esactu starea, in carea se gasesce poporulu pre t6te terenele vietii, — cari date s'au predatu spre studiare si pentru a face propunerile de lipsa corpului profesoralu dela seminariulu diecesanu.

Facia cu aceste rep6rte sinodulu a luat mai multe concludese, alu caroru spiritu in reasumatu este: ca sinodulu a avisatu ambele consistorie a starui si continu6 activitatea lor in ac6sta directiune spre scopulu, c6 eparchi'a si organismulu ei centralu se p6ta conduce tot cu mai multu succesu desvoltarea poporului pre t6te terenele vietii.

Cu privire la caus'a scolara sinodulu pre bas'a rep6rtelor consistorielor a luat insemnate concludese, si aume:

a) c6 ambele consistorie se studieze modalitatea si mijl6cele, prin cari s'ar pot6 amelior6 frecuentatiunea scolara astfelu, c6 toti pruncii obligati la sc6la se frecventeze sc6l'a regulatu, si se p6ta activ6 in totu loculu sc6l'a de repetitiune;

b) pentru activarea asileloru de copii se-se infiintieze inca in anulu curentu in Aradu unu cursu, in carele se-se pregat6sca institut6rele pentru asilele de copii, si unu asilu;

c) se se controleze activitatea corurilor vocale, a conferintielor invetiatoresci, si se li-se dea inviatiunile de lipsa, c6 aceste institutiuni se contribuie totu cu mai multu succesu la desvoltarea intelectuala-morala a poporului; si

d) s6 se continue a-se lu6 dispusetiuni pentru infiintiarea de sc6le superioare.

Cu privire la resortulu senatelor epitropesci,

sinodulu a constatat, ca ambele senate au administratu in regula averile, fondurile si fundatiunile diecesei, mai departe, ca in anulu acest'a fondulu preotiescu a cumperat dela erariu mai multe compleese de pamentu in comunele San-Michaiulu romanu si Chisiod'a, si ca totu cu ajutoriulu fondului preotiescu s'au cumperat in comunele din tractulu Lipovei: Cuvestia, Dorgosiu, Zabaltiu si Petirsiu mai multe compleese de pamentu, — din alu caroru venitu curatu, — numitele comune vor contribui cu 8 procente pre seam'a alumneului nationalu din Temisióra:

Sinodulu iea acestu reportu la cunoscintia, si esprima Pré Santiei Sale, parintelui Episcopu Ioan Metianu multiemita pentru bun'a ingrijire si administrare a fondurilor diecesane, si in specialu pentru cumperarea pamenturilor amintite, rogand totu de odata pre Pré Santi'a S'a, cá la ocazioni binevenite se continue a cumperá astfeliu de pamenturi si pre seam'a altor fonduri; ér in considerarea, ca agendele senatului epitropescu dela Arad s'au inmultit in mesura fórte mare sinodulu a sistemisat unu postu de cassariu permanentu la consistoriulu din Aradu.

In siedinti'a de Joi dupa amédi s'a deplinit prin alegere postulu de asesoru referinte alu senatului bisericescu din Arad, si s'au restaurat senatele scolari si epitropesci ale ambelor consistorie pre noulu periodu de trei ani, in carele am intrat.

Resultatulu alegerii este urmatoriulu:

I. pentru consistoriulu din Arad.

1) Asesoru referinte la senatulu bisericescu s'a ales **Ignatie Pap**, care alegere in sensulu dispusetiunilor statutului organicu s'a aprobat si din partea Pré Santiei Sale;

2) In senatulu scolariu: Asesoru referinte: **Dr. Georgiu Pop'a**. Asesori onorari: **Georgiu Creciunescu, Iosif Gradinariu, Ioanu Cióra, Demetriu Marcu, Vincentiu Babesiu, I. Popoviciu Desseanu, Paul Rotariu, Georgiu Ardeleanu, Dr. Georgiu Plopu, Dr. Petru Piposiu si Demetriu Romanu.**

3) In senatulu epitropescu: Asesoru referinte: **Demetriu Antonescu**. Asesori onorari: **Ioan Petranu, Paul Tempea, Mihaiu Sturz'a, Iosif Bejanu, Iosif Gallu, Dr. Lazar Petco, Georgiu Feieru, Nicolau Oncu, Georgiu Purcariu, Emanoil Missiciu si Petru Truti'a.**

II. Pentru consistoriulu din Oradea-mare:

1) In senatulu scolariu: Asesori onorari: **Teodoru Filipu, Teodoru Pap, Eli'a Bochisiu, Teodoru Lazaru, Dr. Atanasiu Marienescu, Dr. Florian Dum'a, Ioanu Pinteru, Nicolau Zigre si Georgiu Morarescu.**

2) In senatulu epitropescu: Asesori onorari: **Vasiliu Pap, Iosif Nagy, Dumitru Negrean, Ioan Pap, Ioan Gherlan, Paul Pap, Paul Fassie, Paul Gavrillette, si Nestor Porumbu.**

Amintind pana aici pre scurtu momentele, cari dupa noi sunt cele mai insemnate din lucràrile acestui sinodu — si avënd in vedere scopulu cardinalu alu constitutiunei nóstre bisericesci, cá prin fiecare adu-

nare a nóstra se facem unu pasu inainte intru dezvoltarea clerului si poporului eparchiotu, si prin fiecare concludu inatu de reprezentantii clerului si poporului biseric'a se devina mai puternica intru conducerea poporului pre calea, carea conduce cu succesu si sigurantia poporulu la perfectiunea crestinésca, constatàm, — ca sinodulu si-a implinit cu deplina consciintia detorinti'a sa.

Controlandu sinodulu activitatea consistorieloru a constatatu, ca ambele consistorie functionéza regulatu; ér rezultatele acestei regulate functiunàri, desi timpurile, prin cari trecem, sunt din cele mai grele — sunt totusi multiemitórie.

In faci'a acestor rezultate, produse prin zelulu si activitatea organeloru eparchiei si cu deosebire prin tactulu si activitatea neobosita a Pré Santiei Sale, parintelui Episcopu, — in siedinti'a de Vineri, luând cuvëntulu ilustrissimulu dnu deputatu **Dr. Eugeniu Mocsonyi de Foen** dupa o scurta motivare, prin carea constata, ca din repórtele consistorieloru despre mersulu afaceriloru eparchiei, sinodulu s'a convinsu, ca in eparchia s'au facutu insemnate imbunatatiri, si ca organismulu nostru bisericescu-nationalu alu eparchiei a luat unu imbucuratoriulu avëntu pentru dezvoltarea ulterióra a poporului credintiosu pre tóte terenele vietii, propune:

„Sinodulu si-esprima recunoscinti'a sa facia de sacrificatóri'a activitate si ingrijire a Pré Santiei Sale, domnului Episcopu Ioanu Metianu, de causele spirituale si materiale ale clerului si poporului diecesei.“

Deputatii sinodali au ascultat stand in picióre acésta propunere, si sinodulu o-a primitu intre vii uràri de: „se traiésca Pré Santi'a Sa.“

Dupa acést'a luand cuventulu Pré Santi'a Sa, multiamesce mai antaiu lui Ddiu pentru ajutoriulu, cu carele l'a binecuventatu intru conducerea afaceriloru eparchiei, apoi adresandu-se catra dnii deputati multiamesce atât ilustrului dnu propunetoriu, cât si dloru deputati pentru bunavointi'a si iubirea manifestata si cu acésta ocaziune, precum si pentru sprijinulu. pre carele i-lau datu totdeun'a in intentiunile si lucràrile initiate si indreptate spre scopulu celu mare: asigurarea si intarirea bisericei nóstre nationale si dezvoltarea cât mai repede a poporului credintiosu pre tóte terenele vietii, si rogandu-ii cá se-idea si in viitoriu acestu insemnatu sprijinu. In fine implóra ajutoriulu lui Ddiu asupr'a tuturor lucràriloru bisericei, precum si asupra lucràriloru acestui sinodu.

Scrietorii bisericesci orientali de rangulu alu 2-lea din restimpulu de decadentia alu literaturii patristice.

Pe lângã pàrintii si scrietorii bisericesci de rangulu primu, insirati in nrii trecuti, au mai inavutitu literatur'a patristica, dela mijloculu secl. alu 5-lea încóce, inca si unii pàrinti si scietori grecesci de rangulu alu 2-lea. Acesti'a, in ordine cronologica, sunt:

1. *Gelasie*, episcopulu Ciscului, a compusu pe la an. 466 istori'a sinodului primu ecumenicu scriere de mare insemnatate, din caus'a, că actele acestui sinodu nu ni s'au pastratu completu. Dar acestu opu merita credintia numai fôrte conditionata, deórece autorul l'a compilatu, (fara nici o critica) primindu in lucrarea sa pre lãnga informatiuni si intemplãri drepte si adeverate, inca si multe nedrepte si neadeverate.

2. Filosoful *Enea* dela *Gaz'a*, carele a vietu-itu cam pana catra inceputulu secl. alu VI-lea, e renumitu pentru scrierea sa intitulata „*Teofrast*“, in carea tractéza despre nemurirea sufletului si invierea mortiloru.

3. Amicu, compatriotu si contimpureanu mai teneru a lui *Enea* a fost *Procopie* dela *Gaz'a*, retoru in Constantinopolea. A in floritu cá literat pe timpulu imperatiloru Iustinu si Iustinian I. (527—565). Dela elu avem panegiriculu, ce l'a tienutu la mórtea imperatului Iustin; istori'a zidirei bisericeii s. Sofii; apoi comentare la mai multe càrti ale T. V.; cuvëntari, si 104 epistole, de mare pretiu pentru istori'a din timpulu imperatului Iustinianu.

4. Contimpureanu mai teneru a acestui'a a fost lectorulu (anagnostulu séu cetetiulu) *Teodoru* din Constantinopolea. El a facut un excerpt din scrierile istoriciloru bisericesci din seclul alu 5-lea si alu 6-lea, si a continuatu istori'a bisericesca a advocatului constantinopolitanu *Socrate*, dela an. 439—527.

5. Contimpureanulu acestui'a *Cosm'a Indicopleustulu*, (caletoriul prin Indi'a) a fostu in teneretiele sale negustoru in Alexandri'a, si a intreprinsu mari caletorii pe mare, ajungëndu chiar pana in Indi'a, si alte tieri mai indepartate. Mai târdiu a devenitu monach, in manastirea de pe muntele Sinai. Cam pe la an. 540 a compusu o „*Topografia crestina*“ in 12 càrti. In aceste ne impartasiesce esperintiele si cunoscintiele ce le-a castigatu in tierile si locurile cercetate de elu. Voiesce mai departe se espuna si unu sistemu de geografia universala. Dar in acést'a parte, opulu lui este plinu de prejudetiele geografice ale timpului seu; pre când ceealalta nu e fara valóre literara. In càrtile sale amintesce, că a aflu bisericeii crestine in Indi'a, drept ce elu este celu dintãiu, carele vorbesce despre antecesorii acelor crestini, cari si pana in diu'a de astadi sunt cunosenti sub numirea de „*crestinii apostolului Tom'a*“ (*Thomaschristen*.)

6. *Ioanu Filoponulu*, filosofu si gramaticu in Alexandri'a, a in floritu intre anii 530—560. Elu a apartienutu la cerculu monofisitiloru triteistici de acolo, si a confesatu inca si alte eterodoxii, relative la inviere. De si a iesitu din scól'a neoplatoniciloru, totusi s'a ocupatu intensivu cu studiulu filosofiei lui Aristotele, aplicând in orientu pentru prim'a data sistemulu acestei filosofii la teologi'a crestina. A scrisu multe comentare la scrierile lui Aristotele. Pre lãnga tóte eterodoxiile lui teologice, opurile sale filosofice s'au bucuratu de au-

toritate normativa prin intregu evulu mediu, chiar si la teologii ortodoxi. A mai scris o carte, sub titlulu „*Despre inviere*“, carea s'a pierdu, dar in carea se aflau invetiaturile lui retacite, că la venirea a dóu'a a Mântuitoriului nostru se va creá o lume noua si trupuri nóue. In 18 carti „*Contra Procli de aeternitate mundi argumenta*“ combate invetiatur a neoplatonicului Proclu, precum si a altor'a, relativa la vecinici'a lumii acestei'a. In urma in 7 càrti „*Despre facerea lumii*“ defasiura cu multa agerime filosofica si cu rara eruditiune istorico-naturala raportulu lui Moisi despre cele 6 zile ale facerii.

7. Patriarchulu Constantinopolei *Ioan Scolasticulu* († 578) carele 'si are conunele seu de „*Scholasticus*“ dela impregiurarea, că inainte de a deveni patriarchu a fost advocatu, este renumitu in literatur'a bisericesca pentru că a facut celu dintãiu o colectiune de canóne, in ordine reala-sistematica, in 50 de titluri, intitulata: „*Collectio canonum in quinquaginta titulos divisa*.“

8. *Ioanu Jejunatorulu* (ajunatoriulu) patriarchulu Constantinopolei dela 582—595, a fost renumitu pentru viéti'a sa ascetica fôrte rigorósa, si pentru binefacerile sale multe si mari fatia de saraci. In istori'a bisericesca este insemnatu pentru titlulu de „*patriarchu ecumenicu*“ *Επίσκοπος οί κορυμνικός* ce a inceputu a-lu purtá dela an. 588. Din acést'a cauza s'a incurcatu atât elu, cât si successorulu lui Ciriacu, in certa mare cu episcopii romani Pelagiu II. si Grigorie celu mare. In literatur'a bisericesca este renumitu pentru scrierile sale relative la cáintia si marturisirea peccatorulu. Din aceste sunt estrase regulele penitentiale, cari compunu cartea intitulata *κανονικόν* carea e de mare importantia pentru spirituali la administrarea tainei pocãintiei. Elu a fost acusatulu de multi dintre cei vechi de prea mare indulgentia fatia cu cei peccatosi.

9. Contimpureanu cu acesti'a doi a fost patriarchulu Antiochiei *Anastasio*. Elu a fost inaltiatu la acést'a demnitate cam pe la an. 559. Dar nu preste multu timpu erá se fie depusu de imperatulu Iustinianu, din caus'a, că s'a opusu atunci, când imperatulu apará doctrin'a, că trupulu lui Chr. din capulu locului, adeca dela inceputu si dela sine a fost nesupus stricaciunii. Murind Iustinian pedéps'a nu s'a executat. Cu tóte aceste mai târdiu la an. 570 a fost *Anastasio* depusu, si numai dupa esilu de 23 de ani a fost reasiediatu, cam la an. 593. Elu a muritu la an. 599. S'a bucuratu de mare védia si a fost fôrte renumitu atât pentru eruditiunea cât si pentru sântieni'a vietii sale. Dela elu ni-au remasu: 5 cuvëntari dogmatice; 4 pentru anumite serbatori, dintre cari un'a tractéza despre posturile din naintea Craciunului, Pasciloru si a Sântei-Marii; in urma o scurta espunere a credintiei in intrebãri si respunsuri, adeca unu feliu de catichismu micu.

(Va urmá.)

Dr. Tr. Puticiu.

Cum am poté face mai multu sporiu in scóla ?

(Continuare si fine.)

Nu-i este permisu invetiatoriului a tiené cu elevii o disciplina militara, a se aretá prin o vóce aspra, smácita sciutu fiind, cà acést'a escita frica in elevu, care inca 'si are de urmare — nefrequentarea scólei. Ba de si o cercetéza, nu face acést'a din indemn propriu — ci numai silitu cumva, si atunci ce folosu, cà seménti'a semanatoriului cade lángra drumu, pre pamentu sterilu. — Nu sum in contra disciplinei, tiena-o inse invetiatoriulu cá cu copii de scóla si nu cá si cu soldatii din casarma, fie invetiatoriulu amicabilu, primésca pre elevu cu dragoste, adreseze-se catra elu cu cuvinte dulci si blánde, si fie siguru atunci, cà un'a dintre inconvenientele impedeatóre la cercetarea scólei, a delaturat'o. Un'a dintre cele mai insemnate pedeci, dela care depinde multu nefrequentarea scólei din partea elevilor este si imprejurarea, cà multi dintre invetatorii nostrii fara respectu la interzisulu pedepselor corporali si paciinti'a de care trebuie se fie predominati, comitu escese intru aplicarea pedepselor. De câte ori nu auzimu jalba parintiloru (mameloru) cu amenintiarea, cà nu-si vor mai trimite pruncii la scóla, ca invetatorii sè-i schilavésca, palmuindu-i si lovindu-i cu linealulu preste pàlmi, degete etc.

La acestu punctu dara, invetiatoriulu se fie cu mare precautiune, cà nu cumva din caus'a impaciintiei sale, se faca pre elevu a nu cercetá scól'a, ba chiar se traga si ur'a parintiloru asupra s'a. Unu invetiatoriu consciu de sine si chemarea s'a, in casu de necesitate va scí aplicá alte pedepse, de cari sute ne stau la dispozitie, si cari vor avea o mai buna inriurintia asupra elevului ce a comisu vr'o transgressiune.

Pre lángra cele premerse cá mijlocu puternicu pentru a face pre elevu se cerceteze scól'a si resp. pentru alu induplecá spre bine, ar fi si aplicarea din când in când a remuneratiuniloru — presenteloru constatátore d. e. din dreptulu de a se jucá mai multu in timpulu de pausa pre afara, ori din hârtii, chipuri, stiluri, ceruse etc., de soiulu acest'a, fiind si aci cá in tot loculu fórte prevadiatoriu, a nu abusá facend nedreptate cu ele.

Relativu la relatiunile dintre invetiatoriu si parintii elevului, pentru ajungerea scopului mentionatu, in genere cam urmatórele a-si avea de a insemná. Fiind cà atât invetatorii cât si parintii càrora le zace la inima crescerea copiiloru loru — urmarescu unu anumitu scopu, de aci datorinti'a fiesce-carui'a dintre acesti factori de a se consultá reciproc. Astfeliu, parintii priceputi vor trebui se urmeze sfaturiloru invetiatoriului si acesta éra va fi cu considerare la dorintiele parintiloru — lucrând ambii mana in mana pentru atingerea scopului comunu la care tientescu. Pentru a se pune invetiatoriulu in legatura

cu parintii copiiloru trebuie se comunice regulatu unii cu altii, spre care scopu e necesaru a aflá unu locu si timpu potrivitu — buna óra in dilele de recreatiune ori Dumineci in scóla. Aci apoi, invetiatoriulu póte conferi cu parintii multe de tóte, asia d. e. despre purtarea si sirguinti'a eleviloru in studiu cerând ajutoriulu loru, ca adeca acesti'a se demande copiiloru sei, cà acei'a se-si implinésca datorintiele fatia cu scól'a. Fatia cu altii 'si va aretá bucuri'a pentru realisarea propuselor dorintie comune, cercând a-i ambitioná si mai multu pentru scóla.

Sunt multi invetatorii, cari si adi tienu de mare reu si piedeca ospitalitatea parintiloru la scóla sub decursulu prelegerii sub cuvêntu, cà sunt conturbati in invetiamentu ori póte cà atragu atentiunea scolariloru. Dar nu dloru, nici sunt conturbati, nici atragu atentiunea scolariloru, pentru cà scolarii dela unu timpu se dedau cu acést'a visita (si nici cà le mai pasa); ér invetiatoriului din mai multe puncte de vedere se-i para bine, si anume: se-i para bine vediéndu cà respectivulu óspe este interesatu, sè se bucure mai departe, cà acestu óspe va povestí in satu la amicii sei si altor'a despre ordinea buna si frumósa ce a aflatu in scóla, precum si despre lucrurile folositóre ce sè predau in scóla — dându astfeliu si elu indemn celoru mai intunecati la minte, cà si ei se observe acést'a. Sè se bucure invetiatoriulu si pentru imprejurarea, cà vediéndu copii omu strainu in scóla vor fi mai atenti, sè vor nizuí care de care a respunde si a-si predá pensulu in forma si scriptura, cà nu cumva óspele respectivu se-i duca veste rea in satu. De sine se intielege, cà invetiatoriulu sub decursulu instructiunei, nu-se va lasá nici in cea mai mica convorbire cu óspele de si acela chiar ar fi luatú initiativ'a, dicu, acést'a nu o va face invetiatoriulu pana dupa dimiterea prunciloru dela scóla. In form'a acést'a si pre celu mai marginitu om lu poti face cá de sine se deosebésca binele de reu. — Când intre parintii elevului si invetiatoriu va existá o astfeliu de intimitate, siguru nu se va plânge nimenea, cà nu este frequentata scól'a.

La referintiele dintre preotu si invetiatoriu putiene voiu dice cunoscutu fiind tuturoru, cà pana când acesti puternici factori ai culturei si civilizatiunei nu vor incetá a-se persecutá defaimându-se unulu pre altulu inaintea poporului, nu e vorba de a se nasce vr'o institutiune folositóre in comuna, nu e vorba de sporiu in viatia scolara, nu e vorba de vr'unu bine pre nici o cale, cà pre cât tocmete unulu pre atât'a mai multu póte stricá celalaltu. Preotulu, cà indreptátitu la titlulu de: „lumin'a lumei si sarea pământului“ — inca este invetiatoriulu poporului trebuie deci se traiésca in armonie fratiasca — cu invetiatoriulu se se unésca in principiu — ajutându-se inprumutatu cu atât mai vértosu, cà ei in propagarea celoru incredintiate loru, trebuie se mérga paralelu, pre un'a si aceeași cale, pre un'a si aceeași basa. In comuna sunt ómeni cum dicemu noi romanii — de tóta pa-

nur'a — buni, rei, partide, care le complanáza si mantine tóte in ordinea loru este preotulu. Poporulu la elu recurge pentru a-lu mângaiá si incurajá in suferintiele si lipsele sale. Elu trebuie se aiba mare influinta asupra loru, si fiind cá elu ii conduce sufletesce, cu totii asculta si resp. trebuie se asculte de elu. Ce nu póte unu preotu, care-si vede cu sântienie de chemarea sa! La boteze, cununii, festanii si alte ceremonii, tot ocazioni bine venite i-se dau spre a deschide ochii mintii celui intunecatu indemnându-lu la tot ce e bun si frumosu. In Dumineci si serbatori in cuvântarile catra poporu, unu preotu demnu de chemarea s'a, totdeauna intretiese si cestiuni scolare sciutu fiind, cá prestigiulu unui poporu conditionéza dela respectulu ce are pentru Biseric'a si S c ó l ' a s ' a.

Daca Biseric'a si Scól'a sunt nerespectate, semnu cá si poporulu este decadiutu moraliceste, si in atari locuri vin'a se atribue neglijentiei preotiloru. De aci datorinti'a preotiloru a fi mai zelosi, mai devotati chemarei loru in ce priveste invetiamentulu scolaru, si urmându-se astfelu, se fimu siguri cá se va desceptá poporulu din letargia in care a fost detienutu de vitreg'a-i sórte, si atunci nu ne vom plânge cá nu cercetéza copii scól'a, numai noi dascalii si preotii se fim ómeni de ea.

Ar fi se vorbescu in urma despre pricin'a neintielegeriloru dintre invetiatoriu, preotu si cas'a parintésca a elevulu, despre acestea inse, precum si despre modulu ori calea pre care credu eu a ajunge mai de graba la concordie, cu alta ocaziune.

Avram Igna,
invetiatoru.

Protocolulu

adunarei generale prime a „Reuniunei invetiatoriloru romani gr. or. din dieces'a Aradului districtulu dincóci de Muresiu,“ — tiente in Arad, la 25 si 26 Aprilu v. 1891.

Siedinti'a I.

tienuta in 25. Aprilu v. 1891. nointe de ameadu.

1. In acést'a di la 8 óre s'au adunatu si intrunitu membrii in biseric'a catedrala din locu, — asistându la chiamarea Duhului Sântu, sevêrsita de parintele protopopu Moise Bocsianu.

2. Dupa sânt'a misa toti participantii s'au intrunitu in sal'a seminariulu diecesanu, unde presedintele Teodoru Ceontea, ocupându-si locul presidialu prin o cuvântare acomodata,* — deschide siedinti'a prima a adunarei generale.

3. La propunerea vice-presedintelui Demetriu Romanu, — se decide acľudarea cuvântulu de deschidere la acestu protocolu sub A.)

4. Conform programei, pentru invitarea Prea Sântiei Sale Domnului episcopu diecesanu Ioanu Metianu, la adunarea generala, — s'a esmisu o comisiune constata-

tóre din Domnii invetiatori: vice-pres. Demetriu Romanu, Ioanu Dobosiu si Florianu Popoviciu.

5. Se da cetire catalogulu membriloru, — si se constata a fi presenti 116 membrii, ér 121 lipsescu.

6. Presedintele provóca pre cei presenti si neindusi in catalogulu membriloru, din óre-care cauza, precum si pre acei prea Stimati onoratori cari dorescu a se inscrie de membrii: a se insinuá la notari. — S'au insinuatu Dnii: Augustinu Hamsea, directoru seminariulu; Dr. Petru Pipoziu, profesoru preparandialu; Constanti'a Pop'a, invetiátóre in Buteni; Aureliu Popoviciu, inv. in Chitighaz; Petru Nica Siclau, Stefanu Onu Paulisiu si Ioanu Popoviciu Morod'a, cari se proclama de membrii ordinari.

7. Presedintele aduce la cunoscentia trist'a sciure despre trecerea din viétia a fostulu cassariu Petru Popoviciu si a zelosulu conmembru Dimitriu Binchiciu, — ér adunarea generala prin sculare 'si da espresiune protocolara.

8. La ór'a 9^{1/2} a intratu in sal'a adunarei Inaltu Prea sfintitulu Domnu Episcopu Ioanu Metianu; — adunarea generala prin sculare si urári de „Se traiésca“ intimpina pe Inaltu Prea sfintitulu Prelatu si patronu alu tuturoru institutiuniloru scolare din acésta diecesa.

9. Rev. Domnu Augustin Hamsea, la rugarea si respective din increderea adunarii prin o cuvântare scurta saluta pre Inaltu Prea sfintitulu Domnu Episcopu, — care in respunsulu seu indémna pre invetiatorii adunati in numeru asia de frumosu, — la progresu, — incredintiandu-i despre sucursulu si spriginulu seu si pentru viitoriu, ce s'a primitu din partea adunarei generale cu aplause.

10. Se da cetire raportulu generalu alu directiunei, despre activitatea acestei'a incepându dela 13 25. Augustu 1890. — Adunarea in generalu i-lu iá la cunoscentia si pentru censurarea lui in spetialu, la propunerea v.-pres. Dem. Romanu, esmite o comisiune constatátóre din Dnii: Samsonu Lugosianu, Florianu Popoviciu, Ioanu Efticiu, Augustin Botiocu, Ioanu Dobosiu, Mari'a Popoviciu si Ioanu Bogdanu.

11. Conform programei, presedintele provóca pe conmembrulu Ioanu Vancu din Siri'a, pentru a-si incepe disertatiunea despre „Disciplin'a scolaru.“ — Care s'a ascultat cu viu interesu, apoi dupa cetire s'a acľudatu la acestu protocolu sub B).

12. Presedintele provóca adunarea generala déca doresce a intrá in desbatere asupra disertatiunei. — Dupa o desbatere interesanta, la care a luat parte dlu directoru seminariulu Augustin Hamsea, Ilustritatea Sa Dlu Episcopu facendu cunoscutu adunárii generale o fasa de esperintia din poporu, pune intrebarea: cá „óre ce póte fi caus'a, cá cunoscentiele castigate in scól'a poporala, poporulu nostru nu le scie aplicá spre binele si fericirea sa, si cá a observatu cá chiar acei individi cari au devenitu prin scóla cá de cá carturari, folosescu une ori aceea cunoscentia spr provocarea de intrigi si certe, ba face chiar elevulu recursu contra fostulu seu invetiatoriu.“ Dlu Dim. Romanu, intrându in meritu lucrulu dice cá reulu, ar constá in aceea cá poporulu nu e disciplinatu moralicescu prin preotu, jocurile din birturi etc. etc., sunt causele. —

*) Publicata in nrulu trecutu.

In sfêrsitu întrebarea pusa de Inaltu Prea Santitulu Domnu Episcopu se da presidiului respective directiunei pentru cá studiandu-o, pe viitoriu se o puna cá obiectu de discussiune la ordinea zilei.

Exauriandu-se program'a diminetii si fiind timpulu inaintatu, siedinti'a se radica.

Dat cá mai sus.

Teodoru Ceontea, m. p.
presiedinte.

Iosifu Moldovan, m. p.
notariu II.

(Va urmá.)

D I V E R S E.

* *Siedinti'a publica*, arangeata Duminec'a trede societatea de lectura a elevilor dela seminariulu diecesanu a fost cercetata de Pré Santi'a S'a parintele Episcopu alu Aradului Ioan Metian si de unu publicu alesu si numerosu. Atât disertatiunile, cât si declamatiunile, si piesele de cantare esecutate de corulu vocalu si instrumentalu alu institutului sub conducerea dlui profesoru de cantu Nicolau Chicin au fost bine esecutate, si publiculu, pre cât am potut observ'a a ramas satisfacut de productiunile tenerimei.

* *Invitare la Maialulu*, ce-lu va aranjá „Reuniunea femeiloru romane din Aradu si provincia“ **Marti in 21. Maiu (2 luni) 1891.** „in paduriti'a orasiului“ in favorea fondului scólei sale de fete inactivata in tomn'a anului 1890. in Aradu. Pentru comitetulu reuniunei femeiloru romane. *Aureli'a Belesiu*, presidenta. Dr. *Giorgiu Plopu*, secretariu ad hoc. — Bilete de intrare: pentru persóna 1 fl., pentru familia 2 fl. — Inceputulu la 8 óre sér'a. — NB. 1. Bilete de intrare se potu capetá in Aradu la cassier'a reuniunei dn'a Barbar'a Antonescu (strad'a Templom nr. 12) si sér'a la cassa. NB. 2. Ofertele marinimose le primesce dn.a cassiera si se voru cuitá pe calea publicitatii. NB. 3. Totu in aceeasi di la 11 óre n. a. si-vá tiené Reuniunea adunarea generala de estu-tempu in sal'a seminariului diecesanu.

† *Necrologu*. In serbatorile „Invierii Domnului“ a reposatu preotulu din Steiu-Lunca, in tractulu protopopescu Vascon — *Georgiu Popoviciu*, in etate de 43 ani si dupa unu serviciu de 20 ani in vi'a Domnului. Adormitul in Domnulu a fostu unu preotu evlaviosu si unu adevratu parinte sufletescu alu poporului si cá atare uibitu de toti; ér cá tata de familia érá unu parinte bunu si intieptu si totdeodata unu economu de modelu, carele a sciutu se dee o crescere buna filorlu sei, ér prin economi'a lui rationala si prin crutiare, pre langa tóte cá se aflá intr'o parochia slaba a asicurat in câtv'a starea materiala a familiei sale. — Inmormentarea fie ertatului preotu s'a întemplat a trei'a di de Pasci intr'unu modu demnu de reposatulu, participându — sub conducerea protopresviterului tractualu Vasiliu Papp, — optu preoti din vecinatate si o multime de poporu din locu si din comunele apropiate. Cuventul funebralu l'a tienutu sus numitulu parinte protopopu, schitiandu pe scurtu biografi'a re-

posatului si aducendu-lu de modelu altóru preoti. — 'Lu gelescu fii sei: Nicolae medicinistu, de presinte voluntariu in Tirol, apoi Georgic si Ioanu; mai departe fratele *Miron Pompiliu* cunoscutulu scrietoriu poporalu si professoru in Iasi, sor'a *Dilince* preoteasa; in fine cumnati: *Teodoru Teah'a* preotu in Campu si *Ioanu Fofiu* preotu in Totoreni precum si alte rudeni mai departate. — Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecuventata!

* *Necrologu*. Mercuri in septeman'a luminata a adormitu in Domnulu vredniculu invetiatoriu dela scóla de fete din Cuvinu, *Demetriu Binchiciu*, in etate abia de 30 de ani; in urmarea unui indelungatu morbu de peptu. Remasitiile pamentesci s'au depus spre odiehn'a vecinica Joi dupa amédi la 4 óre. Conductulu funebralu a fost impositant: 8 preoti, din Cuvin si comunele vecine, imbracati in ornate sánte si 40 invetiatori, cari au escursu la inmormentare de la adunarea generala a reuniunei inv. condusi de secretariulu *I. Nicolae Stefu*, cu o cununa frumósa dela „Reuniunea districtuala arádana — neuitatului ei membru! Apoi honoratori, poporu etc. Cantarile funebrali le-a esecutat corpulu invetiatorescu suu conducerea desterului cantaretiu *Ioanu Vancu* inv. in Siri'a. Ér la mormentu secretariulu *Nicol. Stefu*, in cuvinte scurte, dar petrudietóre, a luat de la reposatulu unu „remasu bunu,“ atât in numele seu, cá fost collegu in comuna Cuvinu 6 ani, — cât si a colegiloru si „reuniunei.“ Pe reposatulu il deplâng betranii sei parinti, socia cu 2 orfani. frati, sorori, cumnati, amici etc.! — Fie-i tierina usióra si memori'a neuitata.

* *Copilu rapitu de unu vulturu*. Se scrie din Trencsinu, ca in dilele trecute unu vulturu puternicu, coborandu din munti, a apucatu in ghiara unu copilu de vre-o 3 ani alu unui cantonieru din apropierea garei *Kubra* Apatfalu si l'a ridicatu in nori. Tatalu copilului nu érá de fatia. Mam'a s'a inse trebui se privésca cu ochii cum vulturul disparé in albastrimea indepartata cu copilulu in ghiara. Durerea parintiloru e indescriptibila

* *Celu mai mare césornicu din lume*. Magistratulu din Filadelfi'a a primitu in dilele acestea césorniculu celu mai mare din lume. Diametrulu cadrasiului (tabla de ornicu) e de 10 metrii, lungimea minutarului e de 4 metrii, brânc'a, care arata órele, e de 2 metrii si jumetate; greutatea clopotului, care bate órele e de 25,000 de chilograme. Orologiulu se trage prin o masina cu aburi, care pune tot-deodata in miscare si masin'a dinamica, care lminéza cadrasiulu.

* *Dresarea rëndunicelor*. Unu cetatiénu din Roubaix, anume *Desbouvrie*, a dobénditu rezultate frumóse cu dresarea rëndunicelor pentru scopuri postale. Dresarea s'a facutu in acelasi chipu cá si dresarea porumbeiloru. Dér rëndunelele sunt cu multu mai sprintene. La ultimele incercári facute intre Roubaix si Parisu, rëndunelele dresate au percursu cei 250 de chilometri de departare cu aprópe o óra mai curéndu decât porumbeii plecati odata cu ele. In Roubaix s'au generalisatu acum incercárilu de dresare a rënduneleloru.

* *Redactiunea unui mare diaru americanu*. Diarulu „The Wold“, ce apare in New-York, este unulu dintre cele mai de frunte diare in Americ'a. Elu se estinde in fie-care di pe 16 pagine, ér Duminec'a pe 48 de pagine. Anuntiuri are nespusu de multe. Redigiarea fóiei o conducu 16 redactori, cari au pe lánge ei 200 de colaboratori si 500 de corespondenti. Fói'a se tiparesce cu 12 masini cu rotatiune. Redacti'a si tipografi'a se afla intr'unu turnu uriasiu, care are 24 de etagiuri si e celu

mai înaltu edificiu în întregu New-Yorkulu. Întregu edificiu e luminatu cu lumina electrica și este pomposu mobilatu. Masinele se afla în etagiu. În etagele de mai susu se afla culegatorii, ér Redactiunea e în părțile cele mai de susu, ocupându jumetate din acésta cladire uriasa.

Convocare.

„Reuniunea femeiloru romane din Aradu și provincia“ și-va tiené **adunarea generala** de estu timpu în **21. Maiu (2. Iuniu) a. c.** la 11 óre înainte de amédi în sal'a Seminarului diecesanu.

Convocându prin acést'a pe P. T. membrii reuniunii, avem onóre a aduce tot odata la cunoscintia, cà sér'a la 8 óre se va tiené în paduriti'a orasiului unu „Maialu“ în favorulu fondului reuniunii.

Invitári la maialu se emitu separatu.

Din siedinti'a comitetului reuniunii femeiloru romane din Aradu și provincia, tienuta la 9. Maiu st. n. 1891.

Aureli'a Belesiu, m. p.
presidenta.

Dr. Giorgiu Plopu, m. p.
secretariu ad hoc.

Concurse.

Pe bas'a ordinatiunei Ven. Consistoriu gr. orient. aradanu, dto 5/17 Decembre 1890. Nru 5433, prin acést'a se escrie concursu pentru îndeplinirea parohiei de clas'a a trei'a din comun'a **Araneag**, protopresbiteratulu Siriei, dieces'a Aradului, cu terminu de alegere pe **16/28 Iunie 1891.**

Emolumintele sunt urmatórele:

- Un'a sesiune paméntu aratoriu estravilanu,
- dela 73 numere un'a mesura biru; și anume: jumetate grêu și jumetate cucuruзу;
- dela 57 numere un'a mesura cucuruзу;
- unu intravilanu parochialu și
- stolele indatinate dela cununii, boteze și inmorméntari.

Tóte aceste venite, computate în bani, asigura un venitu anualu de 450 fl.

Recurentii sunt avisati, a-si subcerne petitiunile, adresate comitetului parochialu din Araneag și instruate conform §-lui 15 lit. e) din „Regulamentulu pentru parochii“ parintelui protopopu Giorgiu Popovici în Siri'a — Világos — pâna în 5/17 Iunie 1891; càci cele intrate mai târdiu nu se vor luá în socotintia, ér pâna în diu'a alegerii sè se presinte în vre-o Dumineca séu serbatóre în St. biserica din Araneag, pentru a celebrá și cuvéntá.

Araneag la 23. Aprilie, (5. Maiu) 1891.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu concernintele protopresbiteru.

—□—

Nr. 1583. Plen.

Pentru deplinirea postului de protopresviteru alu **Timisiorii**, pre bas'a conclusului, luat de comitetulu protopresviteralu alu tractului Timisiorii în siedinti'a, tienuta la 28. Martie a. c. se escrie concursu cu terminu de **40 de zile dela prim'a publicare** în „Biserica și Scol'a.“

Emolumintele împreunate cu acestu postu sunt:

1. Din protopresviteratu:

- tacsele dela siedulele de cununia, cari computate la anu în suma de 200, à 2 fl. dau sum'a de 400 fl. v. a.;

- birulu protopresviteralu dela preotimea tractuala, câte 100 oche de grâu dela fie-care preotu, — laolalta 90 de meti de grâu, carele computatu în bani da sum'a de 270 fl. v. a.

- tacsele dela revisiunea socotiloru bisericesci dela 30 comune bisericesci cari computate cu 5 fl. dela fie-care comuna dau sum'a de 150 fl. v. a. și

- pausalulu cancelariei protopresviterale în suma de 200 fl. v. a.

2. Din parochi'a protopresviterala:

- Relutulu pentru sesiunea parochiala, solvinda din cass'a magistratului orasiului Timisior'a în rate lunarie în suma annuala de 420 fl. v. a.

- Venitulu stolaru dela parochi'a protopresviterala din suburbiulu Fabriculu-Timisiorii, carele este în suma de 100 fl. v. a. la anu, și

- birulu preotiescu din parochi'a protopresviterala, computatu în suma de 70 fl. v. a. la anu.

Aceste emolumente din protopresviteratu și parochi'a protopresviterala dau sum'a de 1610 fl. v. a.

Din aceste emolumente alegendulu protopresviteru va contribuí la pensiunea emeritului protopresviteru Meletiu Dregheciu, cu sum'a annuala de 300 fl. v. a. solvindu la cass'a consistoriala din Aradu pre timpulu, cât va durá lips'a de pensiune; ér cu privire la cestiunea capelaniei protopresviterale se sustiene statulu quo, pana când se va regulá definitiv cestiunea despartirii ierarchice.

Aspirantii la acestu postu de protopresviteru se aviséza a substerne în terminulu indicatu subscrisului consistoriu recursele lor instruite cu documentele despre cualificatiunea normata prin §-lu 53 din statutulu organicu și conclusulu congresualu de sub Nru prot. 111 ex 1888, și anume cu documente: cà posedu cualificatiunea preserisa pentru concurrentii la parochie de clas'a prima prin regulamentul pentru parochii, și cà au depusu examenulu de maturitate; și cà au implinitu celu putienu 5 ani în servitiulu bisericescu seau scolariu cu succesu deplinu multiemitoriu, și ca prin zelulu și diligintia lor s'au distinsu în rezultatulu activitatii pre terenulu bisericescu și scolariu.

Aradu, din siedinti'a consistoriului tienuta în 26. Aprilie (8. Maiu) 1891.

Consistoriulu eparchiei gr. or. romane a Aradului.

—□—

Conform ordinatiunei Veneratului Consistoriu gr. or. aradanu dto 18/30. Martie a. c. Nr. 149/103. se escrie concursu din oficiu pentru deplinirea parohiei vacante de clas'a I-a din **O-Homorog**, protopresviteratulu Tincei, cu terminu de alegere pe **6/18. Iuniu a. c.**

Emolumintele sunt: un'a sesiune paméntu, birulu preotiescu dela 210 case câte un'a mesura de bucate parte grâu parte cucuruзу, cuartiru liberu cu gradina și venitele stolarie usuete.

Recursele ajustate cu documinte pentru parochiile de clas'a I-a și adresate comitetului parochialu, sè se tramita subsemnatului protopresviteru în Cef'a (Cséffa) pana la 3.15. Iuniu a. c. și tot pana în acést'a di inclusivu, se potu infacisiá recurentii la biserica locala în dumineci și serbatori pentru a cântá, respective a celebrá și cuvéntá.

Cef'a, (Cséffa) 22. Aprilie (4. Maiu) 1891.

Iosif Vess'a, m. p.
protopresv. Tincei.

—□—